

Η ΚΟΚΚΙΝΑ

Έμένα μ' ἀρέσουν όλα τὰ σκυλιά. Καί τὰ σκυλιά τὰ ὁμορφα, καί τ' ἀσκημα. Μά τὰ σκυλάκια τὰ νοστιμομούρικα πού λάμπουν τὰ μάτια τους καί κουνοῦν ἐπιδεικτικά τήν οὐρά τους, μέ ξετρελλαίνουν.

Στό σπίτι πού καθόμαστε, ἡ σπιτονοικοκυρά μας ἔχει ἕνα σκυλάκι ψωιδάτικο, νόστιμο ὅμως, λαγωνικό. Ντροπαλό ἀπό τὸ ξύλο πού τρώει, καί κοκκαλιάρικο ἀπ' τὴ νηστεία πού τοῦ κάνουν. Τὸ λένε Κοκκίνα, ἐξαιτίας πού τὸ χρώμα του εἶναι κόκκινο.

Γλήγορα πιάσαμε φίλες. Ἐρχεται: σπίτι μας μέ τήν καμπάνα τὸ μεσημέρι, ξεπλώνεται ὥς πού νὰ ἐτοιμάσουμε καί νὰ φάμε. Ἄμα καταλάβει πῶς τελειώσαμε, σηκώνεται, ἀρχίζει νὰ κουνάει τήν οὐρά του καί ν' ἀνυπομονεῖ. Ἐγὼ τὸ λυπᾶμαι γιατί εἶναι κουτό. Ἄμα σκύδω νὰ τὸ χαϊδέψω τρέμει, καί λυγίζουν τὰ γόνατά του. Βάζει: τ' αὐτιά του πίσω, κι' ἀναιγκλείνοντας φοβισμένα τὰ μάτια του περιμένει νὰ τὸ χτυπήσω. «Σ' ἀγαπῶ», τοῦ λέω, καί τὸ μπουκνῶ μέ ψωμί. Πιάνει ἀμέσως θάρρος κι' ἀρχίζει τίς περιποιήσεις, μού δαγκώνει τὰ παπούτσια, φέρνει βόλτες, τρέχει: γύρω γύρω, λαχανιάζει κ' ἔρχεται καί κἀθετα εὐχαριστημένο στὰ πόδια μου.

Οἱ ἄλλοι: στό σπίτι μου δέν τὸ θέλουν. Κάτω βρωμόσκυλο! τοῦ φωνάζουν ἅμα τὸ βλέπουν.

— Δέν το συχαίνεται; μέ ρωτᾶνε μέ ἀηδία.

Ἐκεῖνο φεύγει κοιτάζοντας λοξά μὴ φάει καμμιὰ. Κατεδαίνει, ἀλλ' οὔτε ἡ κυρά του δέν τὸ θέλει, κι' ὅποτε τὸ βλέπει τοῦ φωνάζει:

— Ἐδῶ εἶσαι πάλι; Ἐξω, πήγαινε ἔξω νὰ λικστεῖς!

Φεύγει κι' ἀπὸ τὴν αὐτὴν σὺν πόντικας γιατί φοβάται τὸ ξύλο. Ἐγὼ βγαίνω στήν ταράτσα, τὸ κοιτάζω καί μέ κοιτάζει. Μά τὸ λυπᾶμαι πολὺ γιατί ἔτι καί νὰ κάνει, καλὸ ἢ κακό, τὸ βρίζουν, καί μού φαίνεται πῶς καταλαβαίνει, γι' αὐτὸ πάντοτε τὸ παινεύω ἅμα εἶναι μπροστά.

Ὡς καί τὴ νύχτα τὸ βγάζουν ἔξω, κι' ἔχω παρατηρήσει πῶς ἅμα κάνει κρύο, κ' εἶναι ἀποροφειγιά γαυγίζει πὺς πολὺ. Τὸ πεισιμῶνον φαίνεται καί τ' ἄλλα σκυλιά πού τοῦ ἀπαντοῦν ἀπὸ μακριά, καί γαυγίζει μέ ἀγανάκτηση.

Πολλές φορές τὸ χάνω ὅλο τὸ πρωί, πάει στὰ ρέμματα πού ρίχνουν φόφιες κόττες καί σκουπίδια καί τρώει.

— Πού εἶσουν; τὸ ρωτᾶω ἅμα ἔρχεται: κουνάει τήν οὐρά του μέ δέν ξέρει νὰ μού πεῖ.

Τώρα τελευταία πού τὸ χάνεις πού τὸ βρίσκεις, ἔξω, νὰ συναναστρέφεταιί με τ' ἄλλα σκυλιά. Κι' εἶναι γεμάτη ἡ γειτονιά μας: κι' ἐμένα μ' ἀρέσουν νὰ τὰ κοιτάζω ἅμα περνᾶνε, καί συλλογίζουμαι, πού τάχα

νὰ πηγαίνουν μερικά ἔτσι διαστικά; Τάπ, τάπ, τάπ, τὰ ποδαράκια τους τὰ χτυπᾶνε σὺν περνοῦν μέ μικρὰ γλήγορα βηματάκια, κι' ἀνεμίζουνε τ' αὐτιά τους σὰ δυὸ σημαϊσολες, καί γυρίζουν καί κοιτάζουν πίσω τους χωρὶς νὰ σταματήσουν.

Ὅλη τὴν ὥρα περνᾶν ἀπὸ τὸ σπ'τι μας, κι' εἶναι λογίων λογίων. Σκυλιά μπασέδικα, πολύξερα καί πολύπαθα, μέ κρεμασμένες καιλιές, κι' ἄλλα νοστιμομούρικα σκυλάκια πού βιαστικά καί ἀνήξερα τραβᾶνε τὸ δρόμο τους....

Κάθε μέρα ἔρχεται ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μας ἕνα μικρὸ δίχρωμο μπασεδάκι, κολοβό, καί «ὀσφραίνεται τὰ πέριξ». Αὐτὸ τὸ ἴδιο μπασεδάκι: ἔτρεξε μιὰ μέρα κοντὰ στήν Κοκκίνα, ἀλλὰ ἐκεῖνη δὲ γύρισε νὰ τὸ κοιτάξει: ἐκεῖνο πάλι ἐπέμενε ὥς πού τὸ ἄρχισε θυμωμένη στό κουννηγτό. Τὸ μπασεδάκι φοβήθηκε, κι' ἄρχισε νὰ τρέχει ἀπολπισμένο, βγάζοντας μικρὰς τρομαγμένες φωνές. Ἡ Κοκκίνα τὸ πρόφτασε καί τὸ ἔρριξε ἀνάσκελα μέσα σ' ἕνα χαντάκι, ἔπειτα τ' ἀγκάλιασε μέ τὰ δυὸ μπροστινά της πόδια, σὺν παιδί, γαύγισε δυο-τρὶς φορές ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του καί τοῦ ἔδειξε τὰ δόντια της χτυπώντας τίς μασέλες της ὅπως εἰ ψεύτικες γκαμήλες τίς ἀπύκρειες. Ἐκεῖνο λαχανιασμένο ἀπὸ τὸν τρόμο του τῆρριξε στ' ἄσπελα κι' ἔκανε διάφορα νάζια γιὰ νὰ ξεφύγει. Ἡ Κοκκίνα τ' ἄφισε κι' ἔτρεξε νὰ συναντήσῃ ἕνα μεγαλόσωμο σκύλο τοῦ γούστου της, πού τὴν ἐπερίμενε στήν πόρτα μας. Γίνηκε μεγάλη φασαρία γιατί μονομιᾶς φανερώθηκαν πολλὰ σκυλιά, ἐκεῖνη ἔδλεπε μέ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ της περήφανα τὸν ἀγαπητικό της νὰ τὴ βγάζει: πέρα, κι' ἔκανε τὴν ἀδιὰφορη σ' ὅλους τοὺς ἄλλους.

Μιὰ φορὰ τὴν ἔχασα, ξαναῆρθε ὅμως ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες καί κάθισε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μελαγχολική.

Τῆς ἐφώναξα ἀλλ' οὔτε γύρισε νὰ μέ ἰδεῖ. Τῆς ἔρριξα ψωμί, τὸ μύρισε μόνο, καί τὴν εἶδα ν' ἀναστενάζει μέσα ἀπ' τὰ φυλλοκάρδια της, τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴ κατάλαβε πῶς τὴ βλέπω, κι' ἄρχισε τὸ χασμουρητό.

— Ἐλα πανω! τῆς ἐφώναξα: μέ κοιτάξε σοδαρή χωρὶς νὰ κουνηθεῖ. Ἐτρεξα κάτω, καί τὴν ἐπίασα νὰ τὴ φέρω σέρνοντας ἀπ' τὸ λουρί τοῦ λακμοῦ της ἀφου δέν ἤθελε νὰ περπατήσῃ.

— Ἐλα δῶ, τί φοβάσαι; τὴν ἐρώτησα καί μόλις τὴν ἄγγιξα ξαπλώθηκε ἀνάσκελα.

— Ἐμπρός, λέγε μου, πού εἶσουν; πού ἔτρεχες; πού ξεμυαλιζόσωναν τόσο καιρό;

Ἐκεῖνη ὅμως τὰ πέρναγε γι' ἄσπελα, κι' ἄρχισε τὰ συνηθεισμένα της κόλπα.

— Ἐδῶ, τῆς εἶπα θυμωμένη, στή μέση τὸ κεφάλι σου καί νὰ μέ κοιτᾷς στὰ μάτια! Ἀλλὰ δέν ἄκουγε γιατί παρακολοθοῦσε τὸ πέταγμα μιᾶς μύγας.

Τὴν ἔκανα νὰ καταλάβει πῶς πρέπει νὰ μείνει ἀκίνητη ἀπ' τὴ στενοχωρία της ξεφουσοῦσε. «Ὅταν σοῦ

μιλάνα, τῆς ξαναεἶπα, νὰ ἀκούς καὶ νὰ μὴν κάνεις τοῦ κεφαλιοῦ σου, ἐλεεινὴ μου !»

* *

Μὰ πάλι τὴν ξανάχασα. Τὴν ἀναζήτησα παντοῦ ὡς ποῦ μοῦ τὴν ἔφεραν ἀξιοθρήνητη.

—Τὴ μισερώσανε μὲ τίς πέτρες τὰ παιδιὰ, μοῦ εἶπαν τὰ ἴδια παιδιὰ. Εἶχε ὅμως προχωρήσει κ' ἡ ψώρα.

Ἡ πλάτη τῆς εἶταν καταπληγωμένη ἀπὸ τὰ χτυπήματα, ἐκούτσαينه, καὶ τὸ κορμάκι τῆς ἔτρεμε... Τὸ ἓνα μάγουλο κ' ὁ λαιμὸς τῆς κρεμόταν ἀπὸ πρῦμο οὔτε ἔτρωγε, οὔτε νερὸ ἔπινε...

—Κοκκινάει μου, μπόρεσα καὶ τῆς εἶπα...

Καὶ μετανόησα γιὰ ἑσες φορές τὴν εἶχα μαλώσει—τί σοῦ κάνανε ; σέ ρημάζανε ;...

Μὲ κοίταζε κατὰματα μὲ τὴν περίλυπη ματιά τῆς, καὶ μοῦ ἀπάντησε κουνώντας ἀργὰ ἀργὰ τὴν οὐρά...

Κι' ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἤξερα πὼς πιά δὲ θάρχεται ὅταν φεύγω χαρούμενη καὶ τρελλή, στὴν πόρτα νὰ μὲ ξεδγάλει, οὔτε στὴ γωνιά θὰ μὲ περιμένει τὴ νύχτα ὡς ποῦ νὰ γυρίσω. Καὶ καθὼς εἴμουνα βιαστικὴ, μοῦ ἔκλεινε τὸ δρόμο μὲ νάξια, καὶ μπερδεύτανε στὰ πόδια μου τρισευτυχισμένη...

Τὴν ἄλλη ὅμως ἡμέρα σὰ νὰ πήγαινε καλλίτερα, τῆς ἔρριξα κόκκαλα καὶ τὰ μασούλισε, τῆς ἔβγαλε νερὸ καὶ τὸ ἤπιε. Μὰ κανένας πιά στὸ σπίτι, οὔτε στὴ γειτονιά δὲν τὴν ἤθαλε. Καὶ ἡ σπιτονοικοκυρὰ μας, τῆς ἔδωσε ἓνα κόκκινο παλιὸ ζωνάρι γύρω γύρω στὸ λαιμό,—γιατ' εἶτανε πληγωμένος—κι' ἓνα παλιὸ κουρέλι γιὰ νὰ τὴν τραδέει, καὶ τὴν ἐπῆγε μετὰ τὴ δύση τοῦ Ἥλιου πέρα ἀπὸ τὰ σπίτια, ἀπάνω στὸ βουνὸ νὰ τὴνε ρίξει...

Τὰ ξεροπήγχα τῆχαν σκεπάζει, κ' ἔφερε πίσω τὸν «μπελλά». Ἐτσι ἡ Κοκκίνα κοιμήθηκε ἀκόμα μὲ νύχτα πίσω ἀπὸ τὴν μάντρα τοῦ σπιτιοῦ, καὶ τὸ πρῶτ', ὅταν ἤρθε ὁ σκουπιδιάρης, συμφώνησαν νὰν τὴ «βολέψαι».

Ἐρριξα ἓνα ροῦχο ἀπάνω μου καὶ κατέβηκα στὸ δρόμο. Ἐκεῖνος μετὰ τίς συμφωνίες, τὴν ἔδωσε πίσω ἀπὸ τὸ κάρο του, χωρὶς αὐτὴ νὰ φέρε: καμμιά ἀντίσταση, καὶ μοῦ φάνηκε συνεσταλμένη κ' ἔρημη...

Πήγα κοντὰ τῆς, τὴ χάιδεψα στὸ κεφάλι, καὶ μοῦ κούνησε μὲ ὑποταγὴ τὴν οὐρά.

Ὡς ποῦ ξεκίνησε τὸ κάρο καὶ τὴν παράσυρε μαζί.

* *

Ὅλο τ' ἀπόγεμα ἔλειπα, καὶ τὴ νύχτα—ὅταν ἐγύρισα μὲ σταμάτησε ἡ ἀδερφή μου στὴν πόρτα, κι' ἄρχισε γλήγορα γλήγορα νὰ μοῦ λέει :

«Ξέρεις, ἡ Κοκκίνα λύθηκε καὶ γύρισε. Μὰ δὲν ξανάρχεται πιά! Ἡ σπιτονοικοκυρὰ τὴν ἔδωσε νὰν τὴ σκοτώσει ὁ μπάρμπα Πέτρος. Τὸν πλήρωσε καὶ τὴν πήρε, καὶ τὴν ἐπῆγε μακριά, στὸν Ἀϊ Γιάννη, πέρα,

σ' ἓνα ρέμμα, τῆς ἔδωσε μαζὶ τὰ δύο μπροστινὰ πόδια, καὶ τ' ἄλλα δύο πάλι μαζί, καὶ τὴν ἔρριξε μέσθ ! Κι' ἀπὸ πάνω τῆς πέταξε μιὰ μεγάλη κοτρώνα στὸ κεφάλι... κ' ἔπειτα τὴ σκέπασε μὲ ἄλλες πέτρες ὡς ποῦ νὰ μὴ φαίνεται καθόλου!... Νὰ ἴδεις... ἤρθε ὁ ἴδιος καὶ τὰ εἶπε ὅλα!»

Ἀνέβηκα στὸ σπίτι μου καὶ κάθισα σὲ μιὰ καρέκλα. Κ' ἔκανα πὼς δὲν ἐνδιαφέρομαι, ὅταν τὰ ξανάλεγα, πῶς διάβαζα, ὡς ποῦ πήγαν οἱ ἄλλοι νὰ κοιμηθοῦν.

Ὅταν ἔπεσαν, ἀνοιζ' σιγὰ σιγὰ τὴν πόρτα, καὶ βγήκα στὴν ταράτσα. Ἡ νύχτα, εἶτανε ἀν' ἡμέρα, μὲ τὸ φεγγάρι, μέσθ στὴ μέση τ' οὐρανοῦ, ἔρημο, χωρὶς νὰ κινεῖται διόλου. Καὶ μένα αὐτὴ τὴν ὥρα τὸ μυαλό μου δὲ χωροῦσε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴ σκέψη ἐνὸς σκυλιοῦ... Καὶ σφύριζα καὶ σιγοτραγουδοῦσα, κι' ὁ κόσμος μοῦ φαινότανε γιὰ πάντα ἔρημος ἀπὸ σκυλιὰ!

ΙΟΥΛΙΑ ΠΕΡΣΑΚΗ



ΕΝΘΥΜΗΣΗ

[Στις 13 τοῦ περασμένου μην' α πέθανε στὴν Ἀθήνα μιὰ διαλεχτὴ Ρωμιοπούλα ἀπὸ τὴν Πόλη, ἡ Εὐα Θεοδοιοῦδη—Πίντσα ποὺ εἶταν ἀφοσιωμένη σὰ γράμματα καὶ στίς ὁραῖες τέχνες καὶ ποὺ δούλεψε μὲ ἀγάπη γιὰ τὴν προκοπὴ τῆς Ἰδέας. Σπουδαγμένη γερά στὸ Ζάππειο τῆς Πόλης, καὶ ἀραιομένη ἀκόμα καὶ μὲ Γαλλικὸ καὶ Ἑγγλέζικο δίπλωμα, ἔγραψε βαθυστόχαστες κοινωνικὰς μελέτες καὶ ἄλλα φιλολογικὰ ἄρθρα ποὺ δημοσιεύτηκαν στὴν «Πρόδο» καὶ στὰ «Χρονικά» τῆς Πόλης καθὼς καὶ στὸ «Νουμά» (μιὰ μελέτη τῆς μὲ τὸν τίτλο «Διαβάζοντας τὸ Ἡλιοφέγαρο» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸν τόμο τοῦ 1911 τοῦ «Νουμά» σελίδα 83—85, εἶναι ἡ καλύτερη κριτικὴ ποὺ γράφτηκε γιὰ τὸ Ἡλιοφέγαρο τοῦ κ. Ἀλ. Πάλλη), ἔκαμε διάλεξεις στὴ δημοτικὴ γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, καὶ ὅταν ἰδρῦθηκε τὸ Σχολεῖο τοῦ Βόλου τὴ ζητήσανε νὰ τὸ διευτύνει. Τὸ σολόνι τῆς σκάθηκε τὸ κέντρο τῶν Ὁραίων Τεχνῶν.

Δημοσιεύουμε διό, γιὰ μνημόσυνόν τῆς, λίγες ἀράδες τῆς, κατὰ τὴν δὴγημα, ποὺ τὸ τύπωσε στὰ Πολίτικα «Χρονικά» τοῦ 1912, στὸ πρωτοχρονιάτικο φύλλο].

Ἀπόψε, ὅταν περνοῦσα μέσ' ἀπ' τοὺς χιονισμένους δρόμους ἐνοιώσα τὸ κρύο πιὸ δριμύ, τὴν ἐρημίαν τοῦ χειμῶνα πιὸ μεγάλην. Οἱ σπάνιοι διαβάτες μοῦ φάνηκαν πιὸ ξένοι. Σκεπασμένοι μὲ γούνες, κουκουλωμένοι ὡς τὰ μάτια, ἔτρεχε ὁ καθένας τὸ δρόμο του, κοιτάζοντας τὰ βήματά του, συγκεντρωμένος στὸ σκοπὸ, ποὺ τὸν κινοῦσε. Καμμιά βοή. Νέκρα βαθεῖα.

Πήγαίνα κ' ἐγὼ μηχανικὰ πατώντας τὸ βουβὸ χαλί, ποὺ εἶχε ἀπλώσει ὁ χειμῶνας, προσέχοντας μόνονα στὸ σιγανὸ ψιδύρισμα τῶν ἀναμνήσεών μου.

—Θυμᾶσαι, ὅταν τρέχαμε χαρούμενοι μέσα στὰ